

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้านร่างกายจิตใจ สังคม และสติปัญญาเพื่อให้ทรัพยากรบุคคลเกิดความเพียบพร้อมสมบูรณ์สามารถออกไปสู่สังคม อย่างมีความสุข อันสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวว่า การมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ สภาพสังคมไทยปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงตามทิศทางสังคมหลายด้าน เช่น เศรษฐกิจ นโยบายสังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในสังคมทำให้ บุคคลต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เช่นการย้ายถิ่นฐานจากครอบครัว เพื่อนสนิท และบุคคลอื่น เพื่อการศึกษาต่อ การย้ายตามครอบครัวหรือด้วยเหตุผลใดก็ตาม มนุษย์มีพื้นฐาน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นมิได้มีมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากการที่มนุษย์ ได้เป็นสมาชิกของสังคม ทำให้มนุษย์เรียนรู้แบบแผนต่าง ๆ โดยเฉพาะสังคมมนุษย์คือครอบครัว โดยได้รับความรู้จากแบบแผนมนุษย์รุ่นก่อนจากสภาพแวดล้อมครอบครัวในสถาบันที่ตนได้สัมผัส สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลและมีส่วนทำให้มนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถยังชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง

การแยกตนเอง (Differentiation of Self) เป็นแนวคิดสำคัญหนึ่งใน 8 แนวคิดของ เมอเรย์ โบเวน (Murray Bowen) จิตแพทย์ชาวอเมริกัน ที่เน้นความสำคัญของครอบครัวเดิม (Family of Origin) หรือพ่อแม่ของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะของการหลอมรวมทางอารมณ์ของบุคคล กับพ่อแม่หรือบุคคลที่ผูกพันด้วยมากเกินไป จนก่อให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวล ในความสัมพันธ์ดังกล่าว บุคคลจึงใช้วิธีการจัดการกับการหลอมรวมทางอารมณ์ซึ่งทำให้ไม่มี ความเป็นตัวของตัวเอง เพื่อลดความขัดแย้งภายในจิตใจที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งสัมพันธ์ กับพัฒนาการของวุฒิภาวะของบุคคล เช่น บุคคลเติบโตและตัดสินใจหาสถานที่ทำงานซึ่งอยู่ ไกลบ้าน ไกลจากพ่อแม่ เพื่อหลีกเลี่ยงปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับพ่อแม่ ดังนั้นความสามารถ ในการแยกตนเองของบุคคลสูงจะทำให้บุคคลนั้นสามารถไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมี

ประสิทธิภาพและรับผิดชอบในการกระทำของตน มีจุดยืนของตนเองและเป็นสิ่งที่ตนเองเป็น กล้าที่จะบอกคนอื่น ๆ ได้ว่าตนจะทำอะไร รู้ตัวว่าการกระทำในเรื่องต่าง ๆ นั้นทำไปตามความเชื่อจากภายในตัวเองหรือจากความกดดันของบุคคลอื่น การแยกตนเองจากผู้อื่นในระดับที่ดี จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาต่อสถานการณ์ตึงเครียดและสามารถปรับสภาวะอารมณ์ให้กลับสู่สมดุลได้ดี ซึ่งทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ส่วนบุคคลที่มีการแยกตนเองในระดับต่ำมีแนวโน้มที่จะอ่อนไหวง่ายและไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ต้องคอยให้ผู้อื่นครอบงำทางความคิด คล้อยตามผู้อื่น การปรับสมดุลทางอารมณ์ไม่ดี ไร้ออกกำลังกาย วิตกกังวล ไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเองและมีความสามารถในการปรับตัวค่อนข้างต่ำ มักมีปัญหาสภาวะจิตใจ และส่งผลกระทบต่อร่างกายทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดอารมณ์หุนหัน เบื่อ ท้อแท้ ว้าวุ่น หดหู่ ไม่มีความสุขในการดำรงชีวิต การที่คนเราต้องถูกพรากให้ห่างไกล หรือต้องสูญเสียบุคคลที่ตนมีความผูกพันทางอารมณ์นั้นไป ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกเศร้าและหดหู่ใจเป็นอย่างมาก (Mootuori & Garelli, 2000)

โซว์รอน และฟิวแลนเดอร์ (Skowron & Friedlander, 1998) กล่าวว่า การแยกตนเองมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ตามกรอบแนวคิดพื้นฐานของไบเวนดังนี้ การตอบสนองทางอารมณ์ (ER: Emotional Reactivity) คือ การที่บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมที่เป็นผลเนื่องมาจากอารมณ์ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถปรับทัศนคติต่อสิ่งเร้า สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ในอดีต ความผันผวนทางอารมณ์เปรียบเสมือนแม่เหล็กที่สามารถดึงดูดและผลักกันระหว่างบุคคล มีผลสะท้อนถึงความคิด ความรู้สึก และสามารถปรับในบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลได้เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี การมีจุดยืนของตัวเอง (IP: I Position) คือการที่บุคคลสามารถกำหนดตำแหน่งของตนเองบอกความเป็นตัวตนของตัวเองโดยปราศจากการพึ่งพิงจากบุคคลอื่น และสามารถรักษาความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม การตัดขาดทางอารมณ์ (EC: Emotional Cutoff) คือการที่บุคคลจัดการกับความขัดแย้งที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขภายในจิตใจในอดีตที่มีต่อครอบครัว ด้วยการตัดขาดความเกี่ยวข้องทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึกกับครอบครัว และแสดงออกด้วยพฤติกรรมเชิงลบ ได้แก่ การไม่สนใจ การไม่พูดจา แยกตนเองออกจากครอบครัว การปฏิเสธความสำคัญของครอบครัว การย้ายออกจากครอบครัวไปมีชีวิตอิสระของตนเอง เพื่อให้ห่างจากการติดต่อสัมพันธ์กับครอบครัว จนกระทั่งตัดขาดจากครอบครัวในที่สุดการหลอมรวมทางอารมณ์ (FO: Fusion With Others) คือ การที่บุคคลได้รับอิทธิพลในด้านความคิด ความรู้สึกและอารมณ์

จากอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีความผูกพัน จนทำให้บุคคลนั้นขาดความเป็นตัวของตัวเองไป ไม่กล้าที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง ต้องรอการเห็นชอบจากบุคคลอื่น คอยฟังฟังบุคคลอื่นตลอดเวลา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งที่มีนิสิตผ่านการสอบคัดเลือกจากทั่วภูมิภาคของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่มีถิ่นฐานอยู่ต่างจังหวัด โดยเฉพาะ นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่เริ่มเข้ามาศึกษา ทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม สภาพแวดล้อม ปรับตัวในด้านวิธีการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในด้านต่าง ๆ ทำให้นิสิตต้องปรับตัวอย่างมาก ซึ่งทำให้มีผลต่อการเรียน โดยเฉพาะในช่วงเริ่มต้นชีวิตการเป็นนิสิต ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่มักจะยังไม่คุ้นเคยกับการดำเนินชีวิตที่แตกต่าง เปลี่ยนไปจากที่คุ้นเคย ทำให้เกิดความสับสนและท้อแท้ในการเรียนและอีกทั้งยังต้องออกจากบ้านซึ่งต้องห่างจากพ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนหรือคนที่ผูกพันด้วย ซึ่งปัญหาทางอารมณ์เหล่านี้ส่งผลถึงร่างกาย และจิตใจ เช่น นอนไม่หลับ รับประทานอาหารไม่ได้ อ่านหนังสือไม่รู้เรื่อง ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ วิดกกังวล เครียด บางรายซึมเศร้าคิดถึง พ่อแม่ เพื่อนสนิท หรือบุคคลที่มีความผูกพัน จึงมีความรู้สึกท้อแท้ เหนื่อย โดดเดี่ยว ท้อแท้ หดหู่ใจ ไม่กล้าคิดทำอะไรด้วยตนเอง เครียด วิดกกังวล ไม่มีเพื่อน จากการที่ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานบริการห้องพยาบาลและให้การปรึกษานิสิตโดยตรง ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จากการเก็บข้อมูลการให้บริการมีนิสิตจำนวนไม่น้อยที่ประสบปัญหาเช่นนี้จึงต้องลาออกจากการศึกษาระหว่างเรียน ซึ่งการใช้ชีวิตของนิสิตภายใต้ความรู้สึกดังกล่าว มีผลทำให้นิสิตไม่สามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยจนจบการศึกษาได้ ทำให้นิสิตเสียเวลา เสียโอกาสทางการศึกษา นิสิตที่มีความสามารถในการแยกตนเองได้ดี จะทำให้นิสิตสามารถแยกแยะ ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ได้ โดยมีความมั่นใจที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ต้องฟังฟังผู้อื่น และสามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

การให้การปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้บุคคลลดความวิตกกังวลเพิ่มความสามารถในการแยกตนเองให้เหมาะสม สามารถแยกแยะความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ เข้าใจตัวเองมากขึ้นทั้งในแง่ส่วนตัวและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โบเวน (Bowen, 1978) กล่าวว่า บุคคลที่มีความสามารถในการแยกตนเองได้นั้น จะสามารถจัดการกับความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของตนเองจากผู้อื่น และความคิด ความรู้สึก และอารมณ์จะไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำทางอารมณ์ การพึ่งพา หรือรอการเห็นชอบจากบุคคลอื่น สามารถคิดและวางแผนและทำตามทัศนคติของตนเอง โดยเฉพาะเกี่ยวกับความรู้สึกวิตกกังวลที่มีอยู่ได้โดยที่ไม่มีพฤติกรรมที่ทำตามอารมณ์ บุคคลที่มีความสามารถในการแยกตนเองต่ำ มีความรู้สึกว่าพวกเขาอยู่ในโลกแบบถูกควบคุมความรู้สึก คนเหล่านี้จะไม่สามารถแยกอารมณ์ ความรู้สึกออกจากความเป็นจริงได้

มีความไม่มั่นคงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เหมือนของเหลวความคิดความรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องถามความคิดเห็นคนอื่นมาสนับสนุนตลอดเวลา ต้องมีการต่อรองในเรื่องต่าง ๆ และมักจะถูกกลืนหลอมไปในความสัมพันธ์กับคนอื่น ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์และความเป็นตัวของตัวเอง ไปทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ ดังนั้นการปรึกษาโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในทฤษฎี เชื่อมโยงระหว่างรุ่นจะช่วยให้นิสิตมีความสามารถในการแยกแยะความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ ได้ดีขึ้นเป็นของตัวเอง รู้ถึงเอกลักษณ์ของตนและมองเห็นศักยภาพที่จะเติบโต มีความคิดและความรู้สึก สามารถจัดการกับความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกัณนิสิตโดยตรง ได้รับทราบถึงปัญหาคำวญตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น ที่มีต่อความสามารถในการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรี เพื่อต้องการช่วยเหลือให้นิสิตกลุ่มนี้ สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขมากขึ้นและสามารถสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถในการปรับตัว ปรับระดับอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกได้อย่างสมดุล โดยใช้โปรแกรมการปรึกษาทฤษฎี เชื่อมโยงระหว่างรุ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิด และทฤษฎีของโบบน พร้อมทั้งนำผลวิจัย ที่ได้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวางแผนป้องกัน และแก้ไข ปัญหา ตลอดจนการให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ที่ถูกต้องและเพื่อนำไปใช้กับคณะอื่น ๆ ภายใน มหาวิทยาลัยได้อีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นต่อความสามารถในการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิต ที่ได้รับการปรึกษารายบุคคลทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นมีคะแนนความสามารถในการแยกตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง
2. นิสิตที่ได้รับการปรึกษารายบุคคลทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นมีคะแนนความสามารถในการแยกตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล
3. นิสิตที่ได้รับการปรึกษารายบุคคลทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นมีคะแนนความสามารถในการแยกตนเองในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
4. นิสิตที่ได้รับการปรึกษารายบุคคลทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นมีคะแนนความสามารถในการแยกตนเองในระยะติดตามผลและสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการศึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรูนต่อความสามารถในการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรี สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรืองานที่เกี่ยวข้องกับนิสิต เป็นแนวทางส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาที่คล้ายคลึงกันให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้นำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมนโยบายสนับสนุนการจัดการให้การปรึกษาเพื่อเพิ่มระดับความสามารถในการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรีเพื่อให้ นิสิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อศึกษาผลการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรูนที่มีต่อความสามารถในการแยกตนเองของนิสิต ในกลุ่มทดลอง โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่จะศึกษา คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 352 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา โดยวัดจากแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง ขึ้นจากกรอบแนวคิดของ ไชว์รอน และฟิวเลนเดอร์ (Skowron & Friedlander, 1998) โดยอยู่บนพื้นฐานความคิดของไบเวนขั้นตอนการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

2.1 ให้นิสิตทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยยึดกรอบแนวคิดของไชว์รอน และฟิวเลนเดอร์

2.2 นำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง มาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว เรียงคะแนนจากต่ำสุดไปสูงสุด คัดเลือกนิสิตที่มีคะแนนความสามารถในการแยกตนเองตามคะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทด์ที่ 25 มีจำนวน 97 คน

2.3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีจับคู่ (Matched Pair) ตามคะแนน เพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

ตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 วิธีการ

1.1.1 การได้รับการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น

1.1.2 การไม่ได้รับการปรึกษา

1.2 ระยะเวลาในการทดลอง

1.2.1 ระยะเวลาก่อนการทดลอง

1.2.2 ระยะเวลาหลังการทดลอง

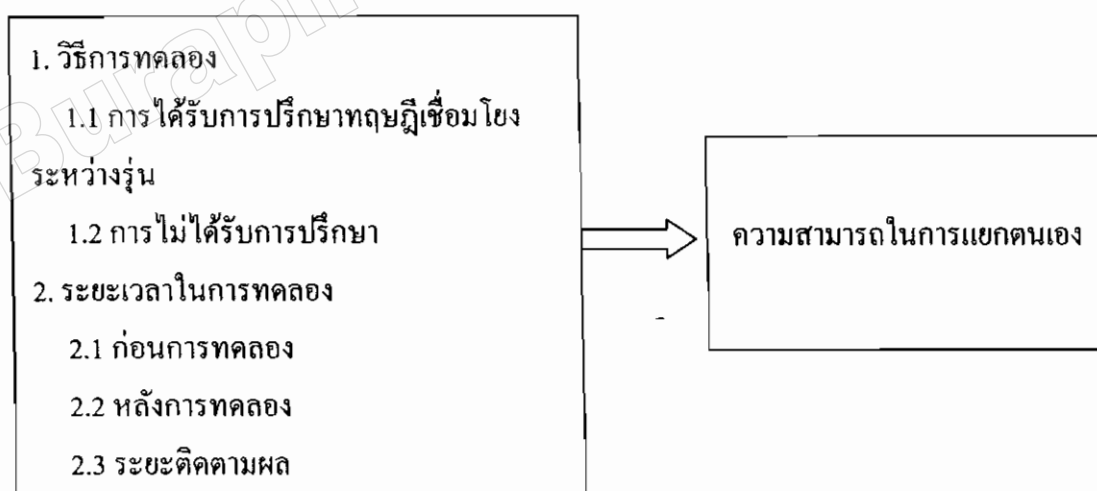
1.2.3 ระยะติดตามผล

2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการแยกตนเอง

3. ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยเลือกนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่นำศึกษา ประกอบกับผู้วิจัยได้สังเกตเห็นปัญหาของนิสิตในกลุ่มดังกล่าว และบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยที่ต้องให้บริการด้านการพยาบาล และการให้การศึกษาแก่นิสิตชั้นปีที่ 1

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง
2. โปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการแยกตนเอง (Differentiation of Self) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแยกแยะความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของตนเอง โดยไม่อยู่ภายใต้การครอบงำทางอารมณ์ การพึ่งพา การเห็นชอบจากบุคคลอื่น แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบตามแนวคิดของ โซว์รอน และฟิวแลนเดอร์ (Skowron & Friedlander, 1998) ดังนี้

1.1 การตอบสนองทางอารมณ์ (ER: Emotional Reactivity) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมที่เป็นผลเนื่องจากอารมณ์ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถปรับทัศนคติต่อสิ่งเร้า สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ในอดีต มีผลสะท้อนถึงความคิด ความรู้สึก และสามารถปรับในบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลได้เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี

1.2 การมีจุดยืนของตัวเอง (IP: I Position) หมายถึง การที่บุคคลสามารถกำหนดตำแหน่งของตนเอง บอกความเป็นตัวตนของตัวเอง โดยปราศจากการพึ่งพิงจากบุคคลอื่น

1.3 การตัดขาดทางอารมณ์ (EC: Emotional Cutoff) หมายถึง การที่บุคคลจัดการกับความขัดแย้งที่ยังไม่ได้สะสางในอดีตที่มีต่อครอบครัว ด้วยการตัดขาดทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก เพื่อสร้างความสัมพันธ์เดิมและสามารถปรับความสมดุลทางอารมณ์

1.4 การหลอมรวมทางอารมณ์ (FO: Fusion with Others) หมายถึง การที่บุคคลได้รับอิทธิพลในเรื่องความคิดและอารมณ์จากอีกฝ่ายหนึ่ง จนทำให้บุคคลขาดความเป็นตัวของตัวเองไป ชีวิตขาดอิสระ

2. โปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การศึกษาใช้ทักษะการปรึกษาเบื้องต้น เช่น การฟังอย่างใส่ใจ การใช้คำถามปลายปิด คำถามปลายเปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การเจียบ การให้กำลังใจ การตีความ และการสรุปความ และการใช้เทคนิคตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นของโบเวน ได้แก่ 1) การสัมพันธภาพเพื่อประเมินครอบครัวในด้านความคิด ความสัมพันธ์ ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัว 2) การทำแผนภูมิครอบครัว (Family Genogram) 3) การจัดการกับสามเหลี่ยมสัมพันธ์ (Detriangulation) 4) เทคนิคการสอน (Didactic Teaching) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) 6) การกำหนดตำแหน่งของตนเองในครอบครัวหรือการมีจุดยืนของตนเอง (I Position) 7) การสร้างความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว (Person to Person Relationship)

8) การคืนสู่เหย้า (Going Home Again) เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหความสัมพันธ์ภายในระบบครอบครัว โดยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและบุคคลในครอบครัว เข้าใจความสัมพันธ์ในระบบครอบครัว จะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแยกตนเองให้บุคคลสามารถแยกแยะความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อรักษาสัมพันธภาพในครอบครัว

3. นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา นิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University